

Средно училище „Черноризец Храбър“

гр.Пловдив, район Тракия, ул.„Съединение“ №9

тел: 032/ 68 28 49; e-mail: sou_4.x@ abv.bg

Утвърждавам:

Директор: Елена Кисьова

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА

**ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА ДЕЦА ОТ УЧИЛИЩЕ
И РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

ЗА

УЧЕБНАТА 2021/2022 ГОДИНА

Проект-предложение към заседание на Педагогически съвет
За учебната 2021-2022 година

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование.

2. Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално – икономическото развитие.

3. Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на СУ „Черноризец Храбър“ за превенция на ранното напускане на образователната система са:

- ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
- НАРЕДБАТА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ от 20.10.2017 г.
- СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА

4. Програмата акцентира върху:

- Мерки свързани с превенцията на риска от отпадане от училище.
- Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.

5. С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел и оперативните цели на Стратегията, както и с определените приоритети на областно ниво, а именно:

- Разработване на мерки, свързани с превенцията и справянето с риска от отпадане от училище;
- Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование;
- Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

6. В Програмата се прилагат дефинициите, дадени в Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система, по Препоръката на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г., засягаща политиките за намаляване на преждевременното напускане на училище (2011/C 191/01), както и със стратегическата рамка на ЕС за сътрудничество в областта на образованието и обучението.

- *Като „преждевременно напуснали училище” се определят лицата между 18 и 24 години, завършили едва основно образование или по-ниска образователна степен и които вече не участват в никаква форма на образование или обучение.*
- *„Отпадане от училище” е отписването от училище на ученик до 18-годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.*

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

1. Идентификация на рисковите фактори и причини за ранното напускане на училище:

Ранното напускане на училище от учениците е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. Анализирайки проблема констатирахме, че поради липса на интерес или слаби постижения в учебните занятия, учениците допускат неизвинени отсъствия, имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и голям брой слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане. В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях.

2. Анализ на ситуацията:

Според направените оценки на риска от отпадане на ученици от училището са идентифицирани следните фактори, като рискови, предшестващи ранното напускане на училище:

- ✓ Проблемна семейна среда
- ✓ Продължително отсъствие от училище
- ✓ Социално-икономически
- ✓ Трудна адаптация към училищните изисквания

Силни страни:

- ✓ Квалифицирани учители;
- ✓ Интерактивни методи на обучение;
- ✓ Извънкласни дейности;
- ✓ Създаване на подкрепяща приятелска среда;
- ✓ Добра материална база;
- ✓ Работа по проекти;

Слаби страни:

- ✓ Недостатъчна ефективност на взаимодействието „училище-родители”;
- ✓ Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- ✓ Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема;
- ✓ Ненавременно сигнализиране при поява на рискови фактори, което нарушава процеса на актуализация на регистъра на ученици, застрашени от отпадане и индивидуалната корекционна работа с тях;
- ✓ Натрупване на относително голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците.

Възможности:

- ✓ Ранно идентифициране на ученици в риск;
- ✓ Кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- ✓ Привличане на родителите и ангажирането им чрез нови методи и форми на организация комуникацията с тях;
- ✓ Ефективно включване на училището и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище;

- ✓ Обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище;
- ✓ Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството;
- ✓ Поддържане на база данни и индивидуални програми за всяко застрашено дете;
- ✓ Разширяване на връзките с извънучилищните институции.

Заплахи:

- ✓ Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, отчуждаване;
- ✓ Занижен родителски контрол и допускане на опозиционно поведение на детето в семейството и обществото;
- ✓ Неясни, размити или сменени роли родител-дете. Липса на ефективна система за поощрения и санкции;
- ✓ Липса на ефективни санкции за родителите;
- ✓ Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Обща цел:

Обхват и задържане на децата в училище чрез формиране на подкрепяща среда за учениците в училище, мотивация и създаване на положителна нагласа към учебния процес.

2. Специфични цели на програмата:

- Изграждане на мотивация на учениците в риск от отпадане за посещение на училище чрез активно участие в живота на училищната общност и привличане на членове от училищния ученически съвет, които да участват в процеса на превенция на отпадане на техни съученици;
- Създаване на положителни нагласи към учебния процес чрез включване в проекти и извънкласни дейности на ученици в риск от отпадане с оглед техните желания и интереси;
- Подпомагане успеваемостта на учениците, които срещат трудности при усвояването на учебния материал чрез включването им в програми за подкрепа и повишаване на успеха.
- Изграждане на външна подкрепяща среда чрез изработване на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, както и активното им включване в общи училищни дейности.

Индикатори за постигане:

- намаляване броя на извинените и неизвинени отсъствия.
- повишаване успеха на застрашените ученици.

IV. ЗАДАЧИ

1. Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията на учениците и непосещаването на училище.
2. Гарантиране личната свобода и достойнство на децата и учениците.
3. Предотвратяване на ранното отпадане на децата от училище и повишаване информираността на ученици и родители към последиците от ранното отпадане.

IV. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

В Програмата са предвидени дейности, насочени към:

- предприемане мерки за обхващане на ученици от задължителна училищна възраст, които не са обхванати в образователната система, идентифицирани и насочени от Екипите за обхват по райони;
- осъществяване на дейности за реинтеграция на ученици, отпаднали от училище, насочени от Екипите за обхват по райони;
- идентифицираните рискови групи от ученици и оказване на съдействие на Екипите за обхват по райони при осъществяване предвидените мерки за задържането им в образователната система;
- осъществяване на взаимодействие с родителите за включване и задържане на децата и учениците в образователната система;
- предприемане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на учениците, идентифицирани като отпаднали или застрашени от отпадане от образователната система, в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;
- предоставяне на информация на Екипите за обхват в случаи, в които учениците отсъстват от учебни занятия за повече от 3 дни и не могат да бъдат открити на постоянния им адрес;
- предоставяне на информация на Екипите за обхват за констатирани нарушения от страна на родителите с цел налагане на наказания по реда на чл. 347 от ЗПУО;
- промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене;
- предлагане на качествено образование, чрез използване на интерактивни методи на преподаване;
- повишаване квалификацията на учителите;
- подобряване на МТБ и превръщане на училището в желана територия;
- включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес – приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището и Плана за квалификация на педагогическите кадри;
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците;
- при установена необходимост от доказване истинността на информацията на представените медицински бележки, доказващи извинителна причина за отсъствия, взаимодействие с Регионалната здравна инспекция;
- при установена нужда от подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането взаимодействие с екипите за предоставяне на стипендии по реда на Постановление № 33 на Министерския съвет от 2013г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.

➤ създаване на процедура за предоставяне на информация на институциите и съвместни действия по реда на Закона за предучилищното и училищното образование и Закона за закрила на детето.

Дейности за превенция на ранното напускане на училище

I. Идентифициране на застрашените от отпадане ученици

1. Проучване и определяне на учениците в риск от отпадане на базата на подадената информация от класните ръководители в писмен вид до педагогическия съветник.
2. Актуализация на информацията за ученици в риск от отпадане на базата на подадената информация от класните ръководители в писмен вид до педагогическия съветник.
3. Провеждане на обучение на тема: „Превенция отпадането на ученици в задължителна училищна възраст от училище. Функции и дейности на Екипите за обхват и задържане на учениците в задължителна училищна възраст. Проблеми и решения.

II. Сформиране на екипи за работа с ученици в риск

1. Избор на екип за работа с всеки ученик в риск (класен ръководител, педагогически съветник, учител-наставник, други учители и специалисти).
2. Избор на учител-наставник /класен ръководител или учител, на когото ученика има доверие.
3. Привличане на родителите за партньори на училището, с цел превенция на ранното напускане на училище.
4. Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците.
5. Поредица тематични срещи с родителите (родителски срещи) по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите.
6. Информирание от класните ръководители родителите на учениците, които отсъстват от училище повече от 2 последователни дни без причина.

III. Създаване и водене на регистър

1. Вписване в регистър на учениците до 16-годишна възраст в риск от отпадане от училище /Приложение 2 и електронен формуляр към РУО-Пловдив/. При настъпили промени през учебната година информацията се актуализира.
2. Картотекиране на ученици в риск с цел превенция на ранното напускане и задържането им в училище.
3. Доклад от класния ръководител до Директора за допуснати над 5 неизвинени отсъствия.
4. Изпращане на уведомителни писма до Дирекция „Социално подпомагане” за учениците, допуснали повече от пет неизвинени отсъствия в рамките на един месец.
5. Уведомяване на кметовете по населени места с писма за имената на учениците, които не посещават редовно училище за съставяне на Акт на родителите

IV. Изготвяне и работа по индивидуална програма, включваща мерки по отношение на всеки ученик, идентифициран като застрашен от отпадане от образователната система или реинтегриран със съдействието на Екипите за обхват по райони

1. Изработване на индивидуален план за работа с всеки ученик застрашен от отпадане и набелязване на основни цели за работа за намаляване на риска от отпадане (част III и IV от Приложение 1).
2. Доклад за постигнатите резултати, осъщественото взаимодействие с компетентните институции и допълване на индивидуалната програма в края на всеки срок.

3. Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици.
4. Подобряване на системата за провеждане на консултации.

V.Оценяване изпълнението на Училищната програма и резултатите от нея

1. Анализ и оценка на изпълнението на Училищната програма, отчитане на резултатите от дейностите по превенция чрез сравняване по предварително определени показатели:
 - Брой /%/ на отпадналите ученици;
 - Брой /%/ на неизвинените отсъствия;
 - Брой /%/ прояви на агресия;
 - Брой /%/ ученици,останали на поправителен изпит.
2. Набелязване на мерки за следващата учебна година.